

Výzva na predkladanie žiadostí o spoluprácu

*na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík
v prostredí VÚC/ regionálnej územnej samosprávy*

Národný projekt: Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II.

Operačný program: Efektívna verejná správa

Prioritná os 1: Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa

Špecifický cieľ: 1.1 – Skvalitnené systémy a optimalizované procesy verejnej správy

Dátum zverejnenia Výzvy: 19. marca 2020

Dátum predkladania žiadostí 1.fáza: 17. apríl 2020

Schválil: Mgr. Martin Giertl, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Obsah

Charakteristika a zarámcovanie výzvy	3
Pilotná schéma budovania kapacít v prostredí regionálnej územnej samosprávy	3
Aktivity pilotnej schémy / pilotných projektov	4
Podmienky účasti VÚC v pilotnej schéme	6
Štruktúra rozpočtu partnera - VÚC	7
Termín a spôsob predkladania žiadostí	7
Príloha č. 1_ Rámcový popis národného projektu	10
Príloha č. 2_ Detailné podmienky účasti VÚC v pilotnej schéme	14
Príloha č. 3_ Formulár žiadosti o spoluprácu	17
Čestné vyhlásenie žiadateľa	20

Charakteristika a zarámcovanie výzvy

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) v súlade so schválením pokračovania národného projektu *Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík* na 16. riadnom zasadnutí monitorovacieho výboru pre operačný program Efektívna verejná správa dňa 28.5.2019, zverejňuje nasledovnú výzvu na predkladanie žiadostí o účasť na realizácii pilotnej schémy: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí samosprávnych krajov/vyšších územných celkov. Zámerom výzvy je zapojiť všetky samosprávne kraje tak, aby intervencia mala dosah na všetky regióny a okresy Slovenska.

Výzva je určená subjektom regionálnej územnej samosprávy – vyšším územným celkom. Účelom výzvy je výber partnerov pre pokračovanie národného projektu ÚSV ROS, ktorého začiatok je naplánovaný na leto 2020. S účasťou samosprávnych krajov na projekte v rámci pilotnej schémy počítame od januára 2021 do **decembra 2022 (24 mesiacov)**.

Na výzvu je vyčlenených 200 000,00 Eur pre každý zapojený samosprávny kraj - úrad vyššieho územného celku. V žiadosti o spoluprácu na pilotnej schéme VÚC/samosprávny kraj zafinancuje svoju motiváciu, verejnú politiku a spolupracujúce mimovládne organizácie.

Pilotná schéma budovania kapacít v prostredí regionálnej územnej samosprávy

Zámerom ÚSV ROS je zapojiť vyššie územné celky do prípravy a realizácie pilotných projektov zameraných na **budovanie kapacít verejných inštitúcií v oblasti otvoreného vládnutia a zapájania verejnosti do tvorby verejných politík**.

Hlavné priority a ciele pilotnej schémy:

- **budovanie kapacít** – posilniť subjekty regionálnej územnej samosprávy v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík a otvoreného vládnutia prostredníctvom vytvorenia a udržania nových pracovných miest a procesov, posilňujúcich účasť verejnosti na správe vecí verejných,
- **zavádzanie inovatívnych opatrení/intervencií do praxe verejnej správy** – v záujme zefektívnenia účinnosti a prínosov participácie navrhnuť a zavádzať inovácie podporujúce a rozširujúce účasť verejnosti v procesoch tvorby verejných politík vrátane konzultačného procesu o Budúcnosti Európy,
- **participatívna tvorba verejných politík v partnerstve** – realizovať verejné politiky v partnerstve, vo vzájomnom dialógu subjektov verejnej správy, mimovládnych organizácií a verejnosti, ako predpoklad rozvoja a kvalitnejšej implementácie verejných služieb.

Špecifické ciele pilotnej schémy:

- **tvorba nových pracovných miest:** podpora vzniku nových pracovných pozícií manažéra/ koordinátora participácie v prostredí verejných inštitúcií, alebo nových organizačných zložiek, podporujúcich komunikáciu a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík v prostredí VS,
- **vzdelávanie:** systematické a riadené vzdelávanie zamestnancov zapojených subjektov VS v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík s využitím metodík a výsledkov národného projektu ÚSV ROS – Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík, učenie praxou a v praxi, teda priamo v každodennej prevádzke subjektov VS pri zabezpečení vzdelávania a odborného tútoringu / mentoringu / couchingu / poradenstva v rámci pilotných schém,
- **partnerstvá/spolupracujúce subjekty:** posilnenie spolupráce a vzájomný dialóg medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnyimi neziskovými organizáciami (ďalej len MNO) v procese tvorby verejných politík na regionálnej úrovni,
- **zapájanie verejnosti:** cielené zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík tak, aby formálnu participáciu nahradila riadená participácia ako základný predpoklad kvalitnejších verejných politík a zvyšovania dôvery medzi občanom a inštitúciami,
- **verejné politiky, realizované na participatívnom princípe:** podpora participatívnych procesov tvorby verejných politík, realizovaných v spolupráci s expertmi ÚSV ROS s využitím neformálneho vzdelávania, konzultácií, poradenstva a couchingu,
- **sieťovanie:** vznik platforiem a sietí na podporu participácie, ako aj regionálnych sietí na podporu partnerstiev a dialógu relevantných aktérov v území,
- **diseminácia dobrej a zlej praxe:** vytvorenie podmienok na zdieľanie, šírenie a multiplikovanie zaujímavých, inšpiratívnych a ľahko replikovateľných výstupov a výsledkov z podporených projektov z operačného programu Efektívna verejná správa s dôrazom na Výzvy: Občianska informovanosť a participácia, ako aj na výstupy a výsledky národného projektu,¹
- **konzultačný proces o budúcnosti Európy:** realizovať aktivity a podujatia, ktoré prispievajú k dvojročnému konzultačnému procesu o budúcnosti Európy, zastrešeným Európskou komisiou.

Aktivity pilotnej schémy / pilotných projektov

Predpokladaný začiatok pilotnej schémy: január 2021

Ukončenie pilotnej schémy: december 2022

Doba trvania pilotnej schémy: 24 mesiacov

štruktúra aktivít pred začiatkom projektu

- ✓ **výber verejnej politiky**, ktorú zapojené subjekty plánujú realizovať participatívne so zapojením verejnosti, spojený s **výberom spolupracujúcich MNO** (podpis Memoranda o spolupráci a zazmluvnenie ich expertov v rámci vybraných pilotných projektov),
- ✓ zabezpečenie **nových pracovných miest** manažéra a koordinátorov participácie prostredníctvom výberového konania,

štruktúra aktivít v rámci projektu:

¹ ide o národný projekt ÚSV ROS – Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík - NP PARTI

1. **úvodné školenie zamerané na participatívnu tvorbu verejných politík** pre manažérov/ koordinátorov participácie za jednotlivé subjekty VS / MNO, zapojené do pilotnej schémy,
2. **nadstavbové školenie zamerané na participatívnu tvorbu verejných politík** pre ostatných relevantných zamestnancov vyššieho územného celku (v previazaní na výber témy verejnej politiky), expertov MNO, ako aj ostatných relevantných aktérov,
3. **pravidelné pracovné stretnutia** zástupcov projektového tímu, pilotných projektov a vybraných expertov – manažérov/koordinátorov participácie za jednotlivé zapojené subjekty s cieľom budovať **podporné platformy pre výmenu skúseností**,
4. **analytické činnosti, spojené s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov VS a MNO:**
 - ✓ identifikácia problémov a ich analýza
 - ✓ analýza súčasného stavu a možností implementácia verejnej politiky
 - ✓ analýza budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorit / cieľov
5. **spracovanie vstupnej správy**, zameranej na zadefinovanie problémových oblastí, ktoré má verejná politika riešiť, identifikáciu cieľov participatívneho procesu, výber aktérov,
6. príprava a spracovanie **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**,
7. **odborná konferencia pre laickú a odbornú verejnosť**, na ktorej bude predstavený scenár participatívnej tvorby verejných politík,
8. príprava a realizácia **informačných podujatí/pracovných stretnutí, zameraných na účasť relevantných aktérov a verejnosti/občanov** v zmysle participatívneho scenára tvorby verejnej politiky,
9. **pravidelné odborné poradenstvo, konzultácie a coaching** pre zástupcov jednotlivých pilotných projektov, realizované formou spoločných, alebo individuálnych konzultačných / informačných dní a couchingu,
10. **publikovanie priebežných výstupov a informácií** o procese participatívnej tvorby verejnej politiky,
11. **priebežné analytické práce**, spojené s finalizáciou verejnej politiky,
12. príprava a realizácia **záverečnej konferencie** – predstavenie verejnej politiky, spojenej s verejným vyhodnotením procesu participatívnej tvorby verejnej politiky pri zapojení spolupracujúcich aktérov a verejnosti,
13. zapracovanie pripomienok z konferencie,
14. **finalizácia verejnej politiky a jej príprava na zavedenie do praxe**,
15. priebežná dokumentácia a monitoring participatívneho procesu a vyhodnotenie výstupov a dopadov realizácie pilotných projektov a pilotnej schémy,
16. priebežná príprava a implementácia informačných podujatí, ktoré podporujú **konzultačný proces o Budúcnosti Európy a transfer dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS ² a výstupy/výsledky NP PARTI I..
17. publicita a informovanosť/riadenie projektu.

Poznámka: Vzdelávacie a školiace aktivity, pracovné stretnutia manažérov a koordinátorov participácie VÚC, ako aj náklady na lektorov a konzultantov, budú hradené z nákladov projektu na strane Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

²OP EVS - operačný program Efektívna verejná správa

Podmienky účasti VÚC v pilotnej schéme

Podmienkou účasti v pilotnej schéme je:

- **vytvorenie nových pracovných miest/pracovných pozícií manažér/koordinátor participácie**, ktorí budú zodpovední za prípravu, realizáciu, monitoring a vyhodnotenie participatívneho procesu verejnej politiky, proces informovania a zapájania verejnosti, ako aj relevantných aktérov do konzultačných procesov,
- **výber verejnej politiky**, ktorú bude vyšší územný celok realizovať participatívne s krátkym spracovaním účelu tvorenej politiky,
- **výber a zdôvodnenie minimálne jednej spolupracujúcej MNO**, identifikácia zapojených expertov z prostredia MNO a financovanie aktívnej účasti expertov z MNO,
- **čestné vyhlásenie, že vedenie VÚC bude podporovať proces ďalšieho vzdelávania zamestnancov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík** – noví zamestnanci na pozíciách manažér/koordinátor participácie budú uvoľňovaní na pravidelné pracovné stretnutia, školenia a nadstavbové informačné podujatia, realizované ÚSV ROS,
- **príprava a realizácia informačných a konzultačných podujatí**, ktoré prispievajú k **transferu dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS a k implementácii **konzultačného procesu o Budúcnosti Európy**,
- **využitie výstupov a všeobecných odporúčaní národného projektu ÚSV ROS Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík vrátane materiálu „Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík“³ v participatívnom procese tvorby verejných politík.**

Poznámka: detailný opis podmienok účasti VÚC v pilotnej schéme je predmetom Prílohy č.2 – podmienky účasti VÚC v pilotnej schéme

Financovanie projektu

Pilotná schéma a pilotné projekty budú financované z operačného programu Efektívna verejná správa. Na základe vyhodnotenia Výzvy bude subjektom regionálnej územnej samosprávy ponúknutá spolupráca na realizácii národného projektu.

Spolupráca na implementácii projektu sa bude realizovať formou **partnerstva – samostatná Zmluva o partnerstve**, na ktorú je naviazaný vlastný rozpočet projektu organizácie, ako aj zodpovednosť za realizáciu a čerpanie finančných prostriedkov z EŠIF.

Celková výška rozpočtu na jeden pilotný projekt je 200 000,00 Eur. Z toho:

- nenávratný finančný príspevok predstavuje 95 % z rozpočtu
- spolufinancovanie projektu VUC predstavuje 5 % z rozpočtu

³ Publikované na stránke

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/aktuality/participacia/2014/05/Pravidla-zapajania-verejnosti_verejne-politiky.pdf

Štruktúra rozpočtu partnera - VÚC

Priame výdavky na:

- 521 Mzdové výdavky - manažér participačného procesu
- 521 Mzdové výdavky - koordinátor participačného procesu 1
- 521 Mzdové výdavky - koordinátor participačného procesu 2
- 521 Mzdové výdavky - odborný garant MNO: aktívna účasť expertov MNO
- 521 Mzdové výdavky - procesný analytik: aktívna účasť expertov MNO
- 521 Mzdové výdavky expert - videozber dát
- 521 Mzdové výdavky expert - pomocné grafické práce

PAUŠÁL - paušálne výdavky/vo výške max 40% z hodnoty priamych výdavkov na:

- 518 Ostatné služby - konferencia do 100 osôb
- 518 Ostatné služby - informačné dni - podujatie do 50 osôb
- 518 Ostatné služby - vzdelávanie - skupina do 20 osôb
- 518 Ostatné služby - workshopy - skupina do 30 osôb
- 518 Ostatné služby - inzercia
- 518 Ostatné služby - tlač

V rámci finančného riadenia sa bude uplatňovať princíp „Zjednodušeného vykazovania výdavkov“ (v súlade s §16a Zákona o príspevku z EŠIF), čo znamená, že partner (VÚC) je oprávnený deklarovať v rozpočte priame výdavky na zamestnancov počas realizácie projektu a max. 40% z priamych výdavkov na ostatné výdavky súvisiace s projektom (napr. výdavky spojené s realizáciou podujatí, školení, cestovné náhrady, tlač publikácií...). To znamená, že nárokovanie výdavkovej skupiny 903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (čl. 14 ods. 2 Nariadenia o ESF) je priamo prepojená na vznik reálne preukázaných oprávnených výdavkov výdavkovej skupiny 521- Mzdové výdavky.

Termín a spôsob predkladania žiadostí

Predkladanie žiadostí a povinných príloh prebieha dvojfázovo.

- prvá fáza – obsahové dokumenty a prílohy,
- druhá fáza – povinné prílohy k predloženiu žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

✓ **prvá fáza - vyhodnotenie zaslaných žiadostí s dôrazom na obsahové zameranie**

opis prvej fázy: predloženie žiadosti

zameranie: motivácia, identifikácia obsahu verejnej politiky a výber partnerov/spolupracujúcich organizácií

termín odovzdania žiadostí: 17. apríl 2020

cieľ: príprava obsahovej stránky pilotnej schémy v rámci Žiadosti o nenávratný finančný príspevok

Povinné prílohy k prvej fáze:

žiadateľ oprávneného subjektu predkladá dokumenty **podpísané štatutárom** organizácie:

- **Formulár – žiadosť o spoluprácu (Príloha č.3):** základné informácie, ktorých cieľom je identifikovať:
 - **motiváciu VÚC:** prečo má vaša inštitúcia záujem zapojiť sa do procesu budovania kapacít v oblasti riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politík,
 - **návrh verejných politík,** ktoré plánujete realizovať participatívne – so zapojením verejnosti (úlohou je identifikovať minimálne jednu verejnú politiku, ktorú chcete realizovať participatívne) pri zohľadnení oblastí podpory verejných politík,
 - **všeobecné údaje o VÚC,**
 - **úlohu spolupracujúcej mimovládnej neziskovej organizácie/organizácií a expertov MNO⁴,** ktorí budú do participatívneho procesu zapojení so zámerom využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politík a tým skvalitniť samotné rozhodnutie VÚC (vrátane spracovania základných údajov o MNO a zoznamu spolupracujúcich expertov MNO),
 - **čestné vyhlásenie o rešpektovaní a dodržaní navrhnutého rámca aktivít.**

Zhodnotenie žiadostí o začlenenie do pilotnej schémy: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/ regionálnej územnej samosprávy prebehne do **30. apríla 2020**. Následne vám bude zaslané vyrozumienie s požiadavkou o zaslanie povinných príloh v rámci fázy predkladania žiadosti.

✓ **druhá fáza – povinné prílohy k Žiadosti o nenávratný finančný príspevok**

opis prvej fázy: predloženie povinných príloh k predloženiu žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre pokračovanie národného projektu ÚSV ROS - iba pre projekty, ktoré postúpili z prvej fázy predkladanie žiadostí a povinných príloh

zameranie: technická príprava žiadosti o finančný príspevok

termín: do dvoch týždňov od Vyrozumienia o začlenení do pilotnej schémy: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/ regionálnej územnej samosprávy

cieľ: príprava technickej dokumentácie k Žiadosti o nenávratný finančný príspevok a partnerom projektu

Povinné prílohy k druhej fáze:

Žiadateľ oprávneného subjektu predkladá dokumenty podpísané štatutárom organizácie:

- **Čestné vyhlásenie o vytvorení nových pracovných miest** a ich zaradení do organizačnej štruktúry vyššieho územného celku,

⁴ oprávnené MNO sú:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

- Čestné vyhlásenie o spolufinancovaní projektu,
- Čestné vyhlásenie o tom, že VÚC nie je dlžníkom na daniach, zdravotnom a sociálnom poistení, o beztrestnosti, o neporušení zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
- Výsledky z prieskumu trhu (ako podklad pre určenie cien) a analýzu mzdových nákladov (po dohode so USV ROS),
- Memorandum o spolupráci MNO a VS,
- Zmluva o partnerstve (Prílohy k zmluve: príloha Prehľad aktivít a merateľných ukazovateľov projektu; Prehľad účtov ; príloha Rozpočet projektu pre partnera_ paušálna sadzba; príloha č. 4 Hlásenie o začatí realizácie,
- Profesionálne štruktúrované životopisy interných alebo externých expertov, ktorí budú participovať na tvorbe predmetných verejných politikách,
- Formalizovaný záväzok, ktorý deklaruje záujem tvorby verejnej politiky (legislatívny plán vlády SR, memorandum, všeobecné záväzné nariadenie, stratégia, tlačová správa, atď.),
- Čestné prehlásenie potvrdzujúce bezúhonnosť uchádzača – štatutára organizácie,
- Indikatívny rozpočet pre spolupracujúcu/partnerskú MNO v rámci realizácie pilotného projektu, zastrešeného pilotnou schémou *Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC.*

Doručovanie žiadostí a sprievodných dokumentov

Žiadosť musí byť vyplnená úplne (vo všetkých bodoch), presne, jednoznačne a zrozumiteľne. Žiadosť musí byť podpísaná štatutárnym zástupcom žiadateľa. Týmto podpisom žiadateľ overuje aj správnosť všetkých údajov.

Úplne a správne vyplnený formulár žiadosti zasiela v lehote uvedenej vo výzve:

- ✓ **elektronicky** na adresu:
barbara.gindlova@minv.sk
silvia.durechova@minv.sk
- ✓ **a** prostredníctvom poštovej služby doporučené na adresu vyhlasovateľa výzvy (**obálku je potrebné s označením NP PARTI 2020 – VÚC**). Pri doručení písomnej formy žiadosti poštou rozhoduje dátum poštovej pečiatky na obálke.

*Ministerstvo vnútra SR
 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
 Pribinova 2
 812 72 Bratislava*

Kontaktné informácie

V prípade ďalších informácií v oblasti predkladania projektových zámerov a sprievodných dokumentov sa obráťte na:

- Ing. Silviu Ďurechovú silvia.durechova@minv.sk; 0907 697 201
- Mgr. Barbaru Gindlovú barbara.gindlova@minv.sk; 0908 333 881.

Príloha č. 1_Rámcový popis národného projektu

Východiskový stav

„V slovenskej spoločnosti je silne zakorenené presvedčenie o neúčinnosti participácie občanov, je potrebné toto presvedčenie meniť šírením príkladov dobrej praxe a pozitívnou osobnou skúsenosťou s participáciou. Súhrnom možno konštatovať, že miera zapájania občanov do mechanizmov a oblastí riadenej participácie, ako aj miera povedomia o tom, že takéto možnosti existujú, je stále pomerne nízka a poskytuje veľký priestor na zlepšenie.“⁵

Výsledky z **reprezentatívneho prieskumu s názvom Participácia na Slovensku 2018⁶** realizovaného **v rámci národného projektu ÚSV ROS⁷**, ukazujú, že z pohľadu občanov sa vláde v roku 2018 darilo vytvárať priestor pre participáciu občanov na tvorbe verejnej politiky, zvyšovať transparentnosť procesov rozhodovania verejnej správy a vytvárať nástroje a platformy, ktoré zvýšia zapojenie verejnosti a občianskej spoločnosti do tvorby verejných politík len čiastočne. Výskum dokumentuje, že **realita videná očami občanov zaostáva za deklarovaným cieľmi otvoreného a partnerského vládnutia**. Vláda dostatočne neodpovedala na potreby občanov, nedostatočne informovala a zdôvodňovala svoje rozhodnutia, nevytvorila také podmienky, ktoré by umožnili všetkým vrstvám spoločnosti ovplyvňovať politické rozhodovanie výkonnej moci, čo poukazuje na to, že politickí reprezentanti si zatiaľ dostatočne neosvojili a nezvnúťornili princípy a hodnoty partnerského vládnutia.⁸

Chceme podporiť budovanie dôvery občana v inštitúcie v previazaní na realizáciu a monitorovanie inštitucionálnych reforiem, zameraných na demokratizáciu rozhodovania, posilnenie transparentnosti rozhodovania, zodpovednosti a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík.

Otázka znie, ako zabezpečíme kroky, ktoré smerujú k budovaniu kapacít v prostredí verejnej správy, ako aj podpore zmysluplnej občianskej účasti a pravidelného dialógu s občanmi, zainteresovanou verejnosťou a zastupiteľskými reprezentatívnymi združeniami v súlade s požiadavkami článku 11 Zmluvy o Európskej únii:

- *„inštitúcie dávajú primeraným spôsobom občanom a reprezentatívnym združeniam možnosť verejne vyjadrovať a vymieňať si názory na všetky oblasti činnosti Únie,*
- *inštitúcie udržiavajú otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s reprezentatívnymi združeniami a občianskou spoločnosťou.“*

Analytická činnosť **v rámci národného projektu ÚSV ROS⁹** priniesla zistenia, že proces zavádzania princípu partnerstva, spolupráce a participácie do praxe verejnej správy je hlavne postupný - **evolučný proces**, ktorý je postavený na vzájomnom učení, zavádzaní inovatívnych

⁵ prof. PhDr. Jana Plichtová, PhD., Mgr. Anna Šestáková, PhD.: Spôsoby a miera participácie verejnosti na tvorbe verejných politík, december 2019

⁶ prof. PhDr. Jana Plichtová, PhD., Mgr. Anna Šestáková, PhD.: Spôsoby a miera participácie verejnosti na tvorbe verejných politík, december 2019

⁷ ide o národný projekt **Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík**

⁸ Spôsoby a miera participácie verejnosti na tvorbe verejných politík, str. 57

⁹ Zoznam výstupov z národného projektu: http://www.minv.sk/?_np_participacia_vystupy

opatrení do praxe verejnej správy, vyhodnocovaní a priebežnom zapracovávaní dobrých/zlých skúseností z praxe do ďalších procesov zapájania verejnosti do tvorby politík. Očakávať „zázraky“ a myslieť si, že sme pripravení spoločne (na strane subjektov VS a MNO) pracovať v prospech budúcnosti s využitím participatívnych procesov, bez systémových intervencií a podpory subjektov VS v prospech participácie, je krátkozraké a naivné.

Treba si uvedomiť a kriticky priznať, že participácia a participatívny proces tvorby verejných politík sa nachádza v prvej fáze svojho vývoja a udomácnovania v prostredí slovenskej verejnej správy na všetkých úrovniach. Kľúčom k reálnej zmene je ciele **BUDOVANIE KAPACÍT** nielen v prostredí verejnej správy, ale aj na strane občianskej spoločnosti a verejnosti/občana.

V súčasnosti **absentujú** najmä:

- pracovné pozície manažérov/ koordinátorov/garantov participatívnych procesov v Katalógu a štruktúre pracovných miest vo verejnej správe,
- útvary/jednotky v štruktúrach subjektov verejnej správy s kompetenciou posilňovania komunikácie s verejnosťou a zvyšovania jej účasti na tvorbe politík a rozhodovaní,
- odborní experti, zabezpečujúcich podporu participatívnej tvorbe verejných politík v prostredí MNO a verejnej správy na úrovni dizajnovania, riadenia monitoring a vyhodnocovania participatívnych procesov,
- odborné platformy a siete zastrešujúce expertov z MNO a VS pre participatívnu tvorbu verejných politík, participáciu a komunikáciu s verejnosťou,
- inštitúcie a vzdelávacie programy pre podporu participácie a participatívnej tvorby verejných politík, ako aj erudovaní lektori pre implementáciu ďalšieho vzdelávania subjektov verejnej správy, ako aj občianskej spoločnosti v predmetnej oblasti,

Zámer a základná štruktúra národného projektu

Hlavný cieľ národného projektu: Posilniť spoluprácu a vzájomný dialóg medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnyimi neziskovými organizáciami v procese participatívnej tvorby verejných politík na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Testovať inovatívne opatrenia, ktoré rozširujú možnosti účasti verejnosti na rozhodovaní a zefektívniť existujúce mechanizmy tak, aby posilňovali kvalitu participácie v tvorbe verejných politík.

Rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované: Národný projekt bude realizovaný prostredníctvom jednej hlavnej aktivity a štyroch podaktivít:

- **pilotná schéma – budovanie kapacít a zavádzanie inovatívnych opatrení do praxe**
- **vzájomné učenie a vzdelávanie**
- **analytika – rozhodnutia postavené a dátach**
- **legislatíva a právny rámec – hodnotenie opatrení zavedených do praxe**

1/ PILOTNÁ SCHÉMA: BUDOVANIE KAPACÍT A ZAVÁDZANIE INOVATÍVNYCH OPATRENÍ DO PRAXE

špecifický cieľ: budovanie kapacít verejnej správy, podpora participatívnej tvorby verejných politík a rozvoj verejných služieb v partnerstvách a vzájomnom dialógu VS, MNO a verejnosti/občanov formou pilotných schém participatívnej tvorby verejných politík

(štátna správa, regionálna územná samospráva a miestna územná samospráva), zameraných na oblasti:

- štátnej správy
- regionálnej územnej samosprávy
- miestnej územnej samosprávy
- zdieľanie dobrej praxe z podporených projektov OP EVS vrátane výstupov a výsledkov NP PARTI (pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík)

Pilotné schémy budovania kapacít podporujú:

- zavádzanie inovatívnych opatrení/ intervencií do praxe VS s využitím mechanizmu pilotných schém participatívnej tvorby verejných politík,
- podpora vzniku nových pracovných pozícií manažéra/ koordinátora participácie v prostredí verejných inštitúcií, alebo nových organizačných zložiek, podporujúcich komunikáciu a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík v prostredí VS,
- systematické a riadené vzdelávanie zamestnancov zapojených subjektov VS,
- konzultovaný participatívny proces tvorby verejnej politiky, realizovaný s podporou expertov ÚSV ROS,
- vznik verejných politík, realizovaných na participatívnom princípe,
- diseminácia a využitie metodík a výsledkov NP PARTI I.,
- cielené zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík tak, aby formálnu participáciu nahradila participácia, ktorá spĺňa kritériá kvality ako základný predpoklad zvyšovania dôvery medzi občanom a inštitúciami,
- vznik platforiem a sietí na podporu princípov partnerstva a dialógu relevantných aktérov v území (s dôrazom na VS / MNO).

2/ VZÁJOMNÉ UČENIE A VZDELÁVANIE

špecifický cieľ: zvyšovanie pro-participatívnych postojov, zručností a vedomostí na strane pracovníkov VS, občanov a MNO v oblasti participatívnej tvorby verejných politík s využitím pestrého, „na mieru šitého“ mixu školiacich činností, vzdelávacích metód, informačno-komunikačných formátov, zameraných na tieto činnosti:

- vyškolenie trénerov pre vzdelávací program Participatívna tvorba verejných politík, ktorý vznikol a bol testovaný v rámci NP PARTI I.,
- nové portfólio služieb ÚSV ROS (školiace, poradenské a konzultačné služby zamerané na: dizajnovanie participatívnych procesov, realizáciu, sebaevalváciu, monitoring a hodnotenie participatívnych procesov, facilitácia) na základe vytvorenia štyroch nových pracovných miest,
- zabezpečenie prístupu k ďalšiemu a špecializovanému vzdelávaniu, informačno-komunikačným aktivitám a informačným zdrojom, ako aj špecializovaným podujatiam zameraným na podporu participatívnej tvorby verejných politík,
- cielenú disemináciu výstupov NP PARTI I. (metodiky, príklady dobrej praxe),
- posilňovanie vedomostí, zručností a postojov rôznych cieľových skupín v oblasti participácie a participatívnej tvorby verejných politík formou školiacich aktivít a nasadení vyškolených trénerov a spolupracujúcich expertov ÚSV ROS,
- posilňovanie dôvery vo verejné inštitúcie, budovanie nových vzťahov medzi verejnosťou/občanom a samosprávou/vládou.

3/ ANALYTIKA – ROZHODNUTIA POSTAVENÉ NA DÁTACH

špecifický cieľ: zlepšenie podmienok pre tvorbu verejných politík na participatívnom princípe formou pokračovania analytickej činnosti a priebežných výskumných aktivít (pri ich rozšírení o nové témy a zadania s cieľom reagovať na spoločenskú objednávku a výzvy), zameraných na tieto činnosti:

- rozšírenie portfólia znalostí a prehĺbenie poznania o prínosoch zapájania verejnosti a participatívnych procesoch,
- analýzu prínosov participatívnej tvorby verejných politík, ktoré sú výsledkom pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík z NP PARTI I.,
- cielený monitoring a hodnotenia ukončených a prebiehajúcich procesov participatívnej tvorby verejných politík na všetkých úrovniach VS (s dôrazom na štátnu správu),
- **nové výskumné zadania:**
 - konštruktívna participácia/kvalitný dialóg,
 - hodnotové konflikty / polarizácia spoločnosti,
 - prínosy participácie / budovanie dôvery,
 - transfer dobrej praxe zo zahraničia v oblasti participácie a budovania kapacít verejnej správy,
- zabezpečenie prehĺbenia nášho poznania o participatívnom procese tak, aby sme navrhovali opatrenia a zmeny, ktoré sú postavené na relevantných dátach.

4/ LEGISLATÍVA A PRÁVNÝ RÁMEC – HODNOTENIE OPATRENÍ ZAVEDENÝCH DO PRAXE

špecifický cieľ: hodnotenie opatrení zavedených do praxe a presadzovanie navrhnutých opatrení z NP PARTI I. na podporu participácie v praxi formou špecializovaného výskumného bloku, zameraného na:

- analýzu inštitútu predbežnej informácie,
- analýzu zverejňovania správ o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov,
- optimalizáciu existujúcich právnych úprav na podporu participácie,
- presadenie nových legislatívnych návrhov a právnych úprav (legislatívnej/nelegislatívnej povahy) na podporu participácie, ktoré sú výsledkom NP PARTI I.

Príloha č. 2_Detailné podmienky účasti VÚC v pilotnej schéme

Podmienkou účasti v pilotnej schéme je:

- **vytvorenie troch nových pracovných miest** / pracovných pozícií manažér/koordinátor participácie, ktorí budú zodpovední za prípravu, realizáciu, monitoring a vyhodnotenie participatívneho procesu verejnej politiky, proces informovania a zapájania verejnosti, ako aj relevantných aktérov do konzultačných procesov,
- **výber verejnej politiky**, ktorú bude vyšší územný celok realizovať participatívne s krátkym spracovaním účelu tvorenej politiky,
- **výber a zdôvodnenie minimálne jednej spolupracujúcej MNO** a identifikácia zapojených expertov z prostredia MNO, pomenovanie úlohy MNO v procese realizácie pilotného projektu a financovanie aktívnej účasti expertov MNO na tvorbe verejnej politiky a participatívnom procese minimálne v rozsahu Eur,
- **čestné vyhlásenie**, že vedenie VÚC bude **podporovať proces ďalšieho vzdelávania zamestnancov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík** – noví zamestnanci na pozíciách manažér/koordinátor participácie budú uvoľňovaní na pravidelné pracovné stretnutia, školenia a nadstavbové informačné podujatia, realizované Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti,
- **príprave a realizácia informačných a konzultačných podujatí**, ktoré prispievajú k **zdieľaniu dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS a k implementácii **konzultačného procesu o Budúcnosti Európy**,
- **využitie výstupov a všeobecných odporúčaní NP PARTI** vrátane materiálu „Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík“¹⁰ v participatívnom procese tvorby verejných politík.

✓ **vytvorenie nových pracovných miest na podporu participatívnych procesov VÚC**

Budovanie kapacít vyššieho územného v oblasti zavádzania participatívnych procesov a cieleného zapájania verejnosti do tvorby verejných politík tak, aby formálnu participáciu nahradila riadená participácia, ako základný predpoklad kvalitnejších verejných politík a zvyšovania dôvery medzi občanom a inštitúciami. Pilotná schéma podporí vznik **troch nových pracovných miest** s možnosťou vytvorenia novej organizačnej zložky v úrade VÚC na podporu participácie:

- ✓ manažér participácie
- ✓ koordinátor participácie 1
- ✓ koordinátor participácie 2

Poznámka: oprávnené náklady sú náklady na tri pracovné miesta - teda sumu, ktorá predstavuje celkovú cenu práce a cestovné náhrady spojené s tuzemskými a zahraničnými pracovnými cestami.

¹⁰ Publikované na stránke

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/aktuality/participacia/2014/05/Pravidla-zapajania-verejnosti_verejne-politiky.pdf

✓ výber verejnej politiky - oblasti podpory tvorby politik

Verejné politiky, ktoré prispejú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030 v previazaní na základné priority a Návrh národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, schválených vládou SR 13. júna 2018:

- **Vzdelanie pre dôstojný život,**
- **Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,**
- **Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,**
- **Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,**
- **Právny štát, demokracia a bezpečnosť,**
- **Dobré zdravie.**

Verejné politiky, ktoré prispejú k vnútroštátnej implementácii **Agendy 2030**, ktorá bude základným dokumentom strategického plánovania v SR pre ústrednú, regionálnu a miestnu úroveň verejnej správy, pričom bude vytvorená na princípe partnerstva s akademickou obcou, súkromným sektorom, mimovládnyimi organizáciami a inými socio-ekonomickými partnermi. Vízia a stratégia rozvoja sa stane základným programovým dokumentom, z ktorého bude vychádzať príprava nového programového obdobia EÚ 2021 – 2027.

Poznámka: Pri tvorbe verejnej politiky musí VÚC garantovať účasť vlastného odborného experta, kompetenčne zodpovednej osoby. Odborný garant/garantka nie je hradená z rozpočtu projektu, prideleného VÚC na základe výzvy. Ide o špecialistu na vybranú tému/oblasť zvolenej verejnej politiky z radov existujúcich zamestnancov VÚC.

✓ výber a zapojenie MNO

V žiadosti je potrebné identifikovať mimovládnu/e organizáciu/e, alebo expertov¹¹, ktorí budú do participatívneho procesu zapojení. Zapojenie MNO je podmienkou realizácie pilotných projektov. Cieľom je využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politik a tým skvalitniť samotné rozhodnutie subjektu verejnej správy.

Vyšší územný celok môže spolupracovať s jednou, ale aj viacerými mimovládnymi organizáciami, prípadne s konkrétnymi expertami z jednej, alebo viacerých MNO.

Vybraná MNO (jedna, alebo viac) má aktívnu účasť na tvorbe verejnej politiky a jej činnosť bude hradená z rozpočtu pilotného projektu v objeme **minimálne 20 000, 00 Eur**. Objem práce, jej rozsah a formy budú záležať od výberu témy verejnej politiky, od miesta jej

¹¹ oprávnené MNO sú:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

realizácie, od rozsahu územia a ľudí, ktorí sa do participatívneho procesu zapoja. Oprávnené výdavky pre spolupracujúce MNO môžu mať tento typ výdavkov:

- a) odmeny mimo pracovného pomeru,
- b) cestovné náklady, stravné, ubytovacie náklady,
- c) príprava a realizácia verejných konzultácií (prenájom miestností, techniky, facilitátora)
- d) náklady na tvorbu a realizáciu informačných kampaní,
- e) tvorba analýz a iných expertných materiálov;
- f) a iné.

Poznámka: detailné nastavenie výdavkov bude predmetom druhej fázy predkladanie žiadostí a povinných príloh.

✓ podpora procesu ďalšieho vzdelávania zamestnancov VÚC

Vyšší územný celok sa zaslaním žiadosti zaväzuje, že bude s pomocou ÚSV ROS cielene podporovať ďalšie vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík a zapájania verejnosti do vecí verejných na úrovni:

- manažéra / koordinátorov participácie,
- ostatných odborných zamestnancov na riadiacich pozíciách úradu,
- ostatných relevantných zamestnancov, ktorých sa participatívna tvorba verejnej politiky priamo týka.

✓ príprave a realizácia informačných a konzultačných podujatí

Vyšší územný celok sa spracovaním žiadosti zaväzuje, že bude s pomocou ÚSV ROS cielene podporovať zdieľanie, šírenie a multiplikovanie zaujímavých, inšpiratívnych a ľahko replikovateľných výstupov projektov z operačného programu Efektívna verejná správa s dôrazom na Výzvy: Občianska informovanosť a participácia, ako aj národného projektu ÚSV ROS – Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.

Vyšší územný celok sa spracovaním žiadosti zaväzuje, že bude s pomocou ÚSV ROS cielene podporovať prípravu a realizáciu dvojročného konzultačného procesu o budúcnosti Európy, zastrešeným a riadeným Európskou komisiou.

Príloha č. 3_Formulár žiadosti o spoluprácu

ŽIADOSŤ

o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej samosprávy

Žiadateľ/VÚC:	
Meno a priezvisko štatutára:	
Adresa sídla žiadateľa:	
Počet zamestnancov VÚC:	
Právna forma:	
DIČ:	
IČO:	

Názov verejnej politiky:	
Odborný garant za VÚC:	
Názov MNO:	
Odborný garant za MNO:	
Právna forma:¹²	
DIČ:	
IČO:	
Kontaktná osoba za VÚC/meno:	
• pracovná pozícia:	
• telefónne číslo:	
• mail:	
Kontaktná osoba za MNO/meno:	
• pracovná pozícia:	
• telefónne číslo:	
• mail:	

¹² [1] **oprávnené MNO sú:**

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

VŠEOBECNÉ ÚDAJE O VÚC

Základné údaje o samosprávnom kraji – rozloha územia, počet obyvateľov, počet okresov, špecifiká územia a priority VÚC vo vzťahu k Agende 2030.

MOTIVÁCIA

Prečo má vaša inštitúcia záujem zapojiť sa do procesu budovania kapacít v oblasti riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politík?

NÁVRH VEREJNEJ POLITIKY

Identifikujte verejnú politiku ktorú plánujete realizovať participatívne – so zapojením verejnosti pri zohľadnení podmienok Výzvy.

ÚČEL VEREJNEJ POLITIKY

Stručne **opíšte** východiskovú situáciu vo vzťahu k navrhovanej politike, resp. faktoroch, ktoré ju v súčasnosti ovplyvňujú. Podrobnejšie popíšte potreby cieľovej skupiny/cieľových skupín, ktorých sa verejná politika týka. Popíšte, prečo si myslíte, že je dôležité, aby boli tieto cieľové skupiny zapojené do participatívnej tvorby verejnej politiky. Ako chcete využiť ich potenciál a čo od nich v čase prípravy, tvorby a implementácie verejnej politiky očakávate?

SPOLUPRACUJÚCA MNO

Identifikujte spolupracujúcu mimovládnu organizáciu/organizácie a popíšte ich úlohu. Vymenujte kľúčových expertov za MNO, ktorí budú do participatívneho procesu tvorby verejnej politiky zapojení (so zámerom využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politík a tým skvalitniť samotné rozhodnutie VÚC).

Čestné vyhlásenie žiadateľa

Ja, dolupodpísaný žiadateľ (štatutárny orgán žiadateľa) čestne vyhlasujem, že:

- všetky informácie obsiahnuté v žiadosti o spoluprácu a všetkých jej prílohách sú úplné, pravdivé a správne,
- budem rešpektovať a dodržiavať navrhnutý rámec aktivít pilotnej schémy,
- s pomocou ÚSV ROS budeme cielene podporovať ďalšie vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík a zapájania verejnosti do vecí verejných na úrovni - manažéra/koordinátorov participácie, ostatných odborných zamestnancov na riadiacich pozíciách úradu, ostatných relevantných zamestnancov, ktorých sa participatívna tvorba verejnej politiky priamo týka,
- zabezpečím finančné prostriedky na spolufinancovanie projektu tak, aby nebola ohrozená jeho implementácia,
- splňam podmienky poskytnutia príspevku uvedené v príslušnej výzve.

Titul, meno a priezvisko štatutárneho orgánu:

Názov subjektu:

Podpis:

Miesto podpisu:

Dátum podpisu: